

*ЛИНЬОВА Ірина,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач відділу науково-організаційної та кадрової роботи
Інституту вищої освіти НАПН України*

ПРО ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ «ПОЛІТИКА І ЛІДЕРСТВО У ВИЩІЙ ОСВІТІ»

У статті запропоновано розгляд освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» третього (освітньо-наукового) рівня здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – науки про освіту Інституту вищої освіти НАПН України. Представлено профіль програми і компетентності, якими повинен оволодіти здобувач, та програмні результати навчання, умови забезпечення якості впровадження освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті».

Ключові слова: *освітньо-наукова програма; доктор філософії; компетентності; програмні результати навчання; забезпечення якості докторської підготовки.*

Постановка проблеми та її актуальність. У 2005 році Україна приєдналася до Болонського процесу і почала активну діяльність з реформування системи освіти в цілому та вищої освіти зокрема. Проблеми забезпечення якості вищої освіти та докторської підготовки у Болонському процесі останнє десятиріччя залишаються одними з пріоритетних.

Основами забезпечення якості докторських програм у Європейському просторі вищої освіти визначено:

- центральним компонентом третього циклу є розвиток знання завдяки оригінальному дослідженню;
- закладам освіти, що надають вищу освіту, засновану на дослідженнях, потрібно проектувати та реалізовувати дослідну складову у всіх трьох циклах, мотивуючи студентів отримувати досвід проведення досліджень і стимулювати їхній інтерес до наукової кар'єри в академічній та інших сферах;
- прозорість, здатність до працевлаштування та мобільності на третьому циклі навчання;
- докторським програмам мають бути притаманні студентоцентрований та компетентнісний (результативний) підходи [3, 9].

Компетентнісний підхід у формуванні результатів навчання є системно-цілісним та охоплює всі рівні, починаючи з рамок кваліфікацій і закінчуючи навчальною дисципліною.

Метою статті є презентація освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» третього (освітньо-наукового) рівня здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – науки про освіту Інституту вищої освіти НАПН України.

Європейські та вітчизняні підходи до підготовки аспірантів.

Кваліфікації докторського рівня (доктор філософії) мають бути повністю узгоджені із загальною рамкою кваліфікації ЕНЕА на основі результатно-орієнтованого підходу, а також визначені дескриптори (вимоги, характеристики, ознаки) результатів кожного з трьох циклів вищої освіти на національному та інституціональному рівнях, які отримали назву «Дублінські дескриптори». Для докторського циклу освіти Дублінські дескриптори визначені таким чином:

- майбутній докторант має демонструвати системне розуміння галузі знання та предмета дослідження;
- демонструвати здатність замислити проект, реалізувати його, адаптувати процес дослідження до академічних вимог;
- внести шляхом оригінального дослідження значний вклад у розвиток галузі знань, оприлюднити отримані результати в національних і міжнародних наукових виданнях;
- бути здатним до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і складних ідей;
- уміти спілкуватися з колегами та професійною спільнотою в галузі знань;
- повинен бути перспективним із дослідницького та професійного погляду для технологічного, соціального і культурного розвитку знань суспільства.

Це фактично є визначенням основних компетентностей майбутнього доктора філософії європейського зразка [4].

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступень доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді [1].

Протягом навчання в аспірантурі здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші

компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової й педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, та захистити дисертацію [5].

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях [5].

Профіль та компетентності і програмні результати навчання освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті».

З 2016 року Інститут отримав ліцензію на освітню діяльність у сфері вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня – здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – науки про освіту, освітньо-наукова програма «Політика і лідерство у вищій освіті». Ліцензійний обсяг – 20 осіб, навчання відбувається за очно-дистанційним форматом.

Профіль освітньої програми (табл. 1) включає мету та характеристику освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті», працевлаштування та продовження освіти, стиль та методику навчання, програмні компетентності та результати навчання.

Таблиця 1

**Профіль освітньо-наукової програми
«Політика і лідерство у вищій освіті»**

Профіль програми Доктор філософії з наук про освіту галузі знань 01 Освіта спеціальності 011 Науки про освіту (Політика та лідерство у вищій освіті)	
<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Одиничний ступінь, 34 кредити ЄКТС
<i>Термін навчання</i>	4 роки
<i>Вищий навчальний заклад/наукова установа</i>	Інститут вищої освіти НАПН України
<i>Акредитаційна інституція</i>	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна
<i>Період акредитації</i>	31.09.2016-01.07.2020
<i>Рівень програми</i>	Національна рамка кваліфікації України - 8 рівень.
Мета програми	

Підготовка висококваліфікованих фахівців зі спеціальності «Науки про освіту» спеціалізації «Політика та лідерство у вищій освіті» відповідно до вимог реформування освітньої галузі та ринку праці		
Характеристика програми		
	<i>Предметна галузь, напрям</i>	Управління вищою освітою
	<i>Фокус програми: загальна/ спеціальна</i>	Спеціалізація «Політика та лідерство у вищій освіті»
	<i>Орієнтація програми</i>	Освітньо-наукова програма
	<i>Особливості програми</i>	Навчання: <ul style="list-style-type: none"> ✓ з орієнтацією на профіль фахівця та функціонал відповідної професійної діяльності; ✓ через дослідження; ✓ з викладанням окремих модулів іноземною мовою; ✓ зі стажуванням та практикою викладання
Працевлаштування та продовження освіти		
	<i>Працевлаштування</i>	Науковий працівник (дослідник) у галузі вищої освіти Аналітик, консультант, науковий експерт у галузі вищої освіти. Керівники різних рівнів управління закладу вищої освіти Працівник органів системи управління вищою освітою
	<i>Продовження освіти</i>	Докторантура в галузі освіти
Стиль та методика навчання		
	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Освітній процес побудований: <ul style="list-style-type: none"> ✓ на принципах студентоцентрованого, особистісно орієнтованого навчання, ✓ на засадах компетентнісного, системного, інтегративного (міждисциплінарного) та інтерактивного підходів.
	<i>Форми й методи організації освітнього процесу</i>	Форми: навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, тренінги, майстер-класи, індивідуальні консультації), практична підготовка (колоквиуми, написання та захист проекту наукового дослідження та завершеної дисертації, викладацька практика, науково-дослідна робота, стажування), дистанційне навчання, самостійна робота. Методи: проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання та ін.
	<i>Система оцінювання</i>	Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного та підсумкового контролю (екзамени, заліки, захисту індивідуальних проектів тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Відповідно до вимог визначених у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261, освітньо-наукова програма аспірантури закладу вищої освіти (наукової установи) має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань зі спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку [5];

Таблиця 2.

**Універсальні компетентності освітньо-наукової програми
«Політика і лідерство у вищій освіті»**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті»	Найменування навчальних дисциплін, практик
Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання з наук про освіту	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Знати основні концепції та моделі розвитку вищої освіти. ✓ Розуміти теоретичні основи, виявляти практичні проблеми реформування вищої освіти. ✓ Знати та використовувати сучасну термінологію у сфері вищої освіти ✓ Знати, аналізувати і застосовувати європейські та національні документи з розвитку вищої освіти. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Лідерство в освіті; ✓ Політика в сфері вищої освіти; ✓ Забезпечення якості вищої освіти;
Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Визначати та аналізувати ключові комплексні проблеми у розвитку вищої освіти. ✓ Виявляти міждисциплінарні зв'язки у визначеній проблемі та використовувати відповідні знання, методи і технології для її вирішення 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Економіка вищої освіти; ✓ Інституційний розвиток закладів вищої освіти
Здатність здійснювати управлінську діяльність у сфері вищої освіти на засадах лідерства	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Знати сучасні теорії управління та лідерства у сфері вищої освіти. ✓ Діагностувати та аналізувати управлінські проблеми у сфері вищої освіти. ✓ Застосовувати у професійній 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Інтеграція вищої освіти і науки

	<p>діяльності сучасні методи, технології та інструменти управління на засадах лідерства.</p> <p>✓ Приймати стратегічні рішення з розвитку вищої освіти.</p>
--	---

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору [5];

Таблиця 3

**Загальнонаукові компетентності освітньо-наукової програми
«Політика і лідерство у вищій освіті»**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті»	Найменування навчальних дисциплін, практик
Володіння системним науковим світоглядом	<p>✓ Установлювати зв'язки між різними науковими теоріями й підходами.</p> <p>✓ Усвідомлювати та аргументувати вплив науки на розвиток суспільства.</p> <p>✓ Аналізувати, оцінювати та розвивати нові наукові ідеї.</p>	
Здатність діяти на основі етичних міркувань	<p>✓ Дотримуватися етичних норм у професійній діяльності</p> <p>✓ Демонструвати культуру академічної доброчесності.</p> <p>✓ Діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості</p>	<p>✓ Філософія освіти й методологія освітніх досліджень</p>
Цінування різноманітності та багатокультурності та здатність діяти на їх основі	<p>✓ Розуміти зміст різноманітності і багатокультурності та їх значення у сучасному суспільному розвитку.</p> <p>✓ Діяти у професійній сфері на засадах толерантності та поваги до різноманітності та багатокультурності.</p>	

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та / або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності [5];

Таблиця 4

**Універсальні компетентності освітньо-наукової програми
«Політика і лідерство у вищій освіті»**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті»	Найменування навчальних дисциплін, практик
Знання та вміння застосовувати методологію дослідження	<p>✓ Знати та використовувати сучасну термінологію у сфері наукового дослідження.</p> <p>✓ Визначати та застосовувати релевантні методи, технології та інструменти для реалізації дослідження</p>	
Володіння сучасними методами викладання	<p>✓ Знати та застосовувати сучасні методики, методи, технології викладання і навчання.</p> <p>✓ Запроваджувати в освітній процес інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>✓ Розробляти та запроваджувати інноваційні методи викладання та навчання.</p>	<p>✓ Організаційна та проектна дослідницько-інноваційна діяльність у вищій освіті</p>
Здатність ініціювати інноваційні комплексні проекти та реалізувати їх на засадах лідерства та автономії	<p>✓ Застосовувати знання, методи та інструменти проектного менеджменту.</p> <p>✓ Ініціювати та організовувати реалізацію проектів.</p> <p>✓ Оцінювати інноваційність результатів реалізації проектів та запроваджувати їх у практику.</p>	<p>✓ Викладання і навчання в сучасній вищій освіті</p>
Здатність до використання сучасних ІКТ у проектній діяльності	<p>✓ Використовувати сучасні засоби ІКТ для пошуку, оброблення та критичного оцінювання інформації.</p> <p>✓ Знати та застосовувати можливості сучасних ІКТ для реалізації дослідницької діяльності.</p> <p>✓ Використовувати сучасні ІКТ для здійснення дослідницької комунікації.</p>	<p>✓ Викладацька практика</p>

▪ здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі,

а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності [5].

Таблиця 5

**Мовні та комунікативні компетентності освітньо-наукової програми
«Політика і лідерство у вищій освіті»**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті»	Найменування навчальних дисциплін, практик
Здатність вільно спілкуватися українською мовою у діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі освіти	<p>✓ Вільно спілкуватися українською мовою у діалоговому режимі відповідно до норм культури мовлення.</p> <p>✓ Презентувати результати дослідження (усно та письмово) у науковому та освітньому контекстах.</p> <p>✓ Аргументувати наукові положення доступно для широкої громадськості</p>	Іноземна мова та академічне письмо
Здатність вільно спілкуватися (на рівні B2) усно та письмово англійською мовою з проблем вищої освіти	<p>✓ Розуміти англійські наукові тексти з розвитку вищої освіти</p> <p>✓ Подавати результати дослідження англійською мовою.</p> <p>✓ Презентувати та обговорювати результати дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах.</p> <p>✓ Застосовувати норми академічного письма при підготовці наукових публікацій англійською мовою</p>	

Аспіранти Інституту користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів – на чіткий розподіл обов’язків між науковими керівниками у разі

призначення вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи) двох керівників;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);

- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства [5].

Навчальний план освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті».

Навчальний план визначає перелік навчальних дисциплін та їх обсяг у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Перелік навчальних дисциплін за навчальним планом складається з двох частин – обов'язкових навчальних дисциплін і вибіркових, що пропонуються для вільного вибору здобувачам вищої освіти. Навчальний план освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» (табл. 6) та для кожної освітньо-наукової програми затверджується Вченою радою Інституту.

Протягом навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми:

- здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності;

- оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та / або практичне значення;

- захистити дисертацію.

Таблиця 6

**Навчальний план освітньо-наукової програми
«Політика і лідерство у вищій освіті»**

III. План навчального процесу																			
№ п/п	Назва дисципліни	Розподіл за семестрами		Обсяг роботи студентів, годин												Розподіл за курсами і семестрами кредитів			
		Експерт	Залік	Загальний обсяг		З них:						1 курс		2 курс					
				лекції	практик	контактні			підготовка та проходження контролю в навчальних заходах		1	2	3	4					
						Робота	Лекції	практик	самостійна	наглядання					підготовчі контрольні	експертні контрольні	самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
I. Програмна частина																			
1. Програмні навчальні дисципліни																			
Формування загальних компетентностей																			
1.1.	Філософія освіти і методологія освітніх досліджень	2	1	120	4	45	10	10	20	5	2	3	70	2	2	0	0		
1.2.	Іноземна мова та академічне листямо	2	1	120	4	45	0	40	0	5	2	3	70	2	2	0	0		
1.3.	Організаційна та проєктна дослідницько-інноваційна діяльність у вищій освіті	3	3	120	4	45	10	20	10	5	2	3	70	0	0	4	0		
1.4.	Евтайдання і навчання в сучасній вищій освіті	3		30	1	10	2	4	4	0	2	3	15	0	0	1	0		
	Всього	3	3	390	13	145	22	74	34	15	8	12	225	4	4	5	0		
Формування фахових компетентностей																			
1.4.	Політика у вищій освіті	3	2	180	6	60	8	12	30	10	5	5	110	0	2	4	0		
1.5.	Лідерство у вищій освіті	2		180	6	60	8	12	30	10	5	5	110	0	2	4	0		
	Всього	1	2	360	12	120	16	24	60	20	10	10	220	0	4	8	0		
2. Практика																			
	Практика викладання у закладі вищої освіти		4	30	1	18	2	14	2	0	2	0	10	0	0	1	0		
	Всього	0	1	30	1	18	2	14	2	0	2	0	10	0	0	1	0		
	Разом за програмною частиною	4	7	780	26	283	40	112	96	35	20	22	455	4	8	14	0		
II. Вибіркова частина																			
3. Вибіркові навчальні дисципліни																			
3.1.	Інтернаціоналізація вищої освіти		4	60	2	20	2	2	16	0		2	38						
3.2.	Інтеграція вищої освіти і мистецтв		4	60	2	20	2	2	16	0		2	38						
3.3.	Економіка вищої освіти		4	60	2	20	2	2	16	0		2	38						
3.4.	Забезпечення якості вищої освіти		4	60	2	20	2	2	16	0		2	38						
3.5.	Інституційний розвиток закладів вищої освіти		4	60	2	20	2	2	16	0		2	38						
3.6.																			
	Разом за вибірковою частиною		4	240	8	80	8	8	64	0	0	8	152	0	0	0	0	8	
	Разом за навчальним планом	4	11	1020	34	363	48	120	160	35	20	30	607	4	8	14	8		

Забезпечення якості PhD програми Інституту вищої освіти

Якість освітнього процесу значною мірою залежить від ресурсного забезпечення. Для організації освітнього процесу облаштовано наукові відділи для науково-педагогічних працівників, є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення лекційних, практичних занять, семінарів і тренінгів, конференцій, а також комп'ютерний зал. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відео-записуючою апаратурою, комплексом мультимедійної апаратури, проєктувальними пристроями. Технічне оснащення є достатнім для якісного проведення навчальних занять згідно з освітньо-науковою програмою.

Задля забезпечення ефективної реалізації освітньої складової програми PhD в Інституті створено інформаційно-комунікативне середовище Інституту вищої освіти. Докторанти, аспіранти, здобувачі Інституту отримують необхідну інформацію (вступна кампанія, атестація, семінари, конференції тощо), зразки документів, оголошення та можливість електронного спілкування на сайті Інституту (ihed.org.ua – Аспірантура і Докторантура). Усі аспіранти освітньо-

наукової програми мають обліковий запис Moodle на сайті edu-leader.org.ua – дистанційна платформа навчання, де вони можуть отримати доступ до курсів через Інтернет. На сторінках дисциплін є доступ до навчально-методичного комплексу, що включає опис дисципліни, презентації матеріалу, списки рекомендованих джерел, завдання для виконання та контрольні роботи і актуальну інформацію про свої досягнення. Окремою сторінкою (організаційна сесія) розміщена інформація організаційного характеру: розклади занять, повідомлення, опис форм контролю тощо. Крім того, анонімне анкетування аспірантів після сесій дає зворотній зв'язок та забезпечує постійне підвищення якості освітнього процесу.

Підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти (доктор філософії) здійснюють науково-педагогічні працівники чотирьох відділів Інституту (2 з яких – випускові):

- Політики та врядування у вищій освіті;
- Лідерства та інституційного розвитку вищої освіти;
- Інтеграції вищої освіти і науки;
- Інтернаціоналізації вищої освіти.

Основними принципами внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти Інституту визначено:

- студентоцентрованість;
- відкритість усіх процесів, пов'язаних із наданням освітніх послуг;
- сучасність змісту, форм, методів і технологій навчання аспірантів;
- варіативність і гнучкість в реалізації освітньо-наукових програм;
- об'єктивність оцінок і суджень, постійна рефлексія;
- практична спрямованість освітнього процесу,
- відповідність потребам ринку праці.

З метою здійснення моніторингу якості вищої освіти в Інституті проводяться:

- самоаналіз стану підготовки аспірантів Інституту відповідно до нормативно-правових актів і документів;
- періодична (не менше одного разу на рік) атестація здобувачів вищої освіти;
- анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання;
- опитування здобувачів вищої освіти щодо сформованості в них певних компетентностей;
- опитування роботодавців щодо якості підготовки працівників, які є випускниками Інституту;
- залучення роботодавців до роботи в атестаційній та екзаменаційній комісіях.

Молодий дослідник, наукові керівники, керівник докторської програми є безпосередніми учасниками процесу підготовки та розвитку професійних кадрів для сфери освіти. Стейкхолдери (заклади освіти та наукові установи, на базі яких проводяться дослідження; управління освітою різного рівня, органи місцевого самоврядування тощо) зацікавлені у підготовці якісних фахівців. У результаті їхньої взаємодії формується поле співробітництва різних інституцій та особистостей, яке акцентує потребу у лідерстві на основі цінностей – лідерство співробітництва (collaborative leadership) [3, 28-29].

Одним з основних компонентів забезпечення якості PhD програми Інституту є академічна мобільність. Завдяки участі у міжнародних проектах (TEMPUS, Erasmus+) стало можливим організація науково-дослідницького стажування та викладацької діяльності для аспірантів освітньо-наукової програми «Політика і лідерство» в Остравському університеті (Чеська Республіка).

Висновки. Для організації та забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня ступеня доктора філософії, на нашу думку, освітньо-науковій програмі необхідно відповідати вимогам:

- кореляція з місією й стратегією інституції та потребами ринку праці;
- узгодженість змісту освітньої програми зі стандартами, форм і методів з цілями і завданнями освітньої програми;
- отримання конкретних навчальних результатів здобувачами;
- високий рівень підготовки викладацького складу інституції, спрямований на забезпечення якості освітніх програм, особливо задля постійного розвитку і освітніх програм, і персоналу;
- до аспірантів: окрім високого рівня підготовки абітурієнтів, велика увага приділяється їхній активності (зворотний зв'язок, мобільність, прийняття рішень, лідерська позиція);
- потужної матеріальної бази та достатнього фінансового забезпечення;
- успішності, стабільності та перспективності проведених наукових досліджень.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Линьова І. Підготовка та розвиток молодих дослідників в університеті на основі парадигми лідерства: навчальний посібник / Линьова І.– Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40с. – С. 9
3. Линьова І. О. Підготовка молодого дослідника у закладах вищої освіти на засадах колегіального лідерства [Електронний ресурс] / Ірина Линьова //

International Scientific Journal of Universities and Leadership. – № 3. – 2016 // Режим доступу : <http://elite-journal.org/zmist-2/rozdil-2-rozvitok-liderstva-dlya-osviti-5/>

4. Линьова І. О. Теоретико-методологічні основи забезпечення якості докторської підготовки: аналіз європейського досвіду [Електронний ресурс] // Автономія та врядування у вищій освіті: збірник наукових праць / [О. П. Воробйова, К. О. Жданова, І. Б. Зарубінська, С. А. Калашнікова, О. І. Козієвська, І. О. Линьова, В. І. Луговий, О. М. Слюсаренко, Ж. В. Таланова] ; За ред. С. А. Калашнікової, В. І. Лугового, Ж. В. Таланової. – К., 2014. – С.144. – Режим доступу : hed.org.ua/images/biblioteka/zbirnik_Avtonomiya-ta-vraduv-Vish-osv_IVO-NAPN-2014-236s.pdf

5. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>

Iryna Lynova

ABOUT EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC PROGRAM "POLICY AND LEADERSHIP IN HIGHER EDUCATION"

Summary

The article proposes consideration of the educational and scientific program "Policy and Leadership in Higher Education" of the third (educational and scientific) level - the degree of Ph.D. in the specialty 011 - The science of education of the Institute of Higher Education of the National Academy of Sciences of Ukraine. There are presented the program profile and competency that the learner and program learning outcomes should acquire the conditions for ensuring the quality of implementation of the educational - scientific program "Policy and Leadership in Higher Education".

Key words: *educational-scientific program; Doctor of philosophy; competence; program learning outcomes; ensuring the quality of doctoral training.*

Линьова Ирина

ОБ ОБРАЗОВАТЕЛЬНО-НАУЧНОЙ ПРОГРАММЕ «ПОЛИТИКА И ЛИДЕРСТВО В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ»

Аннотация

Статья посвящена рассмотрению образовательно-научной программы «Политика и лидерство в высшем образовании» третьего (образовательного-научного) уровня соискателей степени доктора философии по специальности 011 – науки об образовании, Института высшего образования НАПН Украины. Представлены профиль программы и компетентности, которыми должен овладеть соискатель, программные результаты обучения и условия обеспечения

качества внедрения образовательно-научной программы «Политика и лидерство в высшем образовании».

Ключевые слова: *образовательно-научная программа; доктор философии; компетентности; программные результаты обучения; обеспечение качества докторской подготовки.*